שמחזירן לסולתן אינה קשה יותר ממנחת סולת אלא סבר לה

ועבודה קשה היא מאד כדמוכח ביומא

(דף מע:): מלממה למעלה.

פירש בקונטרס שהכנים ראשי

אלבעותיו בקמח וגב ידו כנגד הקמח

והמץ ואין זה כראשי אלבעותיו דלעיל

דהתם פס ידו כנגד הקמח ומכנים

ראשי אלבעותיו וקומץ מלא קומלו עד

כך דלגבי מילה שהיא תלוייה שייך לקרות ראש המילה למטה אבל

אלבעות שאדם זוקף אלבעותיו למעלה שייך לקרות למעלה ראשי האלבעות

ומלמטה למעלה יש לפרש שמכנים

ידו בקמח דרך פס היד עד שמגיע

: לראשי אנבעותיו

סו א ב ג מיי' פי"ג מהלכות מעה"ק הל' יב סמג עשין

יוה"ל הלכה א: סח ה ו מיי פי"א מהלי פסוה"מ הלכה כה:

ז ומיי' פי"ג מהלכות מעה"ה

ח [מיי' פ"ב שם הלכה ה

על"מ]: סט מיי פי"א מהלכות

מסורת הש"ם

 ל) רש"ק מ"ז, כ) כמובות ה:,
 ג) יומא מו. ע"ש, ד) נשם מו:
 מט: זבמים סד:ן, כ) ניומא
 מו:ן, ו) ניומא מח.ן, ז) ז"ל אלעזר, **ח**) נעיין מוספות זבחים ל. ד"ה דבריון, **ט**) ז"ל אלעזר, י) ז"ל אלעזר, **כ**) נייקרא בן, י) ז"ל אלעזר, **כ**) נייקרא ל) אם מוטל באמלע הקומן מולק את. ז"ק, מ) [לקמן לח.], כ) ראשי אלבעומיו. ז"ק, כ) רחשי חנבעותיו. כ"ק,
 ס) ז"ק מ"ז, ע) [ז"ל קומלין
 וג" ז"ק מנחות], ע) [וע" חוס"
 שבת זד: ד"ה והוא],

גליון הש"ם

גמרא זו היא אחת מעבודות קשות. עיין לקמן דף גד ע"א תוספות ד"ה אין :לך

מוסף רש"י

זו זרת. מן הקטנה מודדין זרת של חושן זו קמיצה. מאנבע שאנל הקטנה מאלבע שאלל הקטנה מתחילין לקמוך, חופה שלש אלבעות על פס ידו הקמילה והאמה והאנבע וקומן זו אמה. מהגדולה מודדין אמת בנין ואמת כלים למת בנין ומתת כנים זו אצבע. למתן דמים או אצבע. למתן דמים או מעולת לחל דמים או (ויקרל ד) זה גודל. לבון ליד לחלוך (שם ח) ודמלורע (שם ד), יכול מבורץ. מבלציון מכל לד מווא חשל הדביעו מל לד הבינועו השל הדביעו אווא חשל הבורעו אווא ויונא. ת"ל בקומצו. אין לך כשר אלא מה שנתוך . הקומן (ויקרא ב ב). א הקומן (ויקרא ב ב). אי בקומצו. דדייקינן יכול בקומצו. דדייקינן יכול כמה דמחוסר טפי מעלי כמה דמחוסר טפי מעלי במה למל ויוחא מוז.. חוופה מכול ויוחא מוז.. חוופה מכול במודבת ובברושה. בבן. במודבת ובברושה. במלו מיני טינון שקן לפויות מולה מיני טינון שקן לפויות ווקלה מולה מיני טינון שקן לפויות ווקלה מולה מיני שחור נופותם! וקשה מתלה ווחור נופותם! וקשה בתלה בתלה וחור נופותם! קמילתן מלהיות מבורלת יותר מקמילת מנחת סלת שבירוניה נופלין מאליהן, זריך להיות מוחק בגודלו בירונין של מעלה ובאנבעו על מענה ובחלבעו בירולין של מטה (יומא רזו היא עבודה שבמקדש. שליין בגודלו מלמעלה יסל הקומן מכורן (זבחים סד:). והאיכא מליקה. דמניל כה נמי וזו היל עכודה שבפנים דתניא בה נמי לקתן בפירקין (דף מע:) וזו היל עבודה קשה (יומא מו:). קשה (יומא מז:). רב פפא וכו' אמר רב פפא וכר:
דרקמצי אינשי. לידו של
מצטומיו למטה בראשי
מצטומיו למטה בראשי
אצבעותיו. פס ידו למטה
קומן של טע שמילה וקמן
מור מלצעומיו בסלת וקמן
מור פס ידו מלמטה
למעלה. שהפן גב ידו
למעלה. שהפן גב ידו
למטה הקומן בכלשי
מצטומיו למינה הקומן בכלשי

או קורע לבונה פסול. מפני יב! שהקומץ חסר כדי מקום הקורט. וא"מ - וזר היא עבודה קשה שבמקדש. למ"ד בפרק אלו מנחות (לקמן עה:) כילד קומן והלא לבונה על המנחה היא דכתיב (ויקרא ו) כל הלבונה אשר על המנחה חשובה לדבר כשקומן מסלק הלבונה כולה ללד אחד כמ"ד שהיה מחלקה לשנים ושנים לארבעה: והא איבא חפינה. וקומץ הסולת מאמצע הכלי יגו: **מלח כה הקרבה היא.** דלאחר שהיה כשהיה נכנס לפני ולפנים ולא כשהיה חופן בלשכת בית אבטינס

הקומץ על המזבח היה מולחו

יר] כדפרישית דהכי אמר בפ"ג (לקמן

כ.) יכול תהא מנחה כולה טעונה מלח

ת"לי על כל קרבנך מין קרבן טעון

מלח ואין כל המנחה טעונה מלח. ואי

קשיא ולישמעינן לבונה וכל שכן לרור

ומלח תריך אי תנא לבונה ברישא

הכי נמי דלא מיבעיא ליה למיתני

לרור ומלח אלא הואיל ונקט לרור

ברישא תנא לבונה ומלח ביו]: מאי איריא

משום קומן חסר חיפוק ליה דלרור

פסול משום חלילה. דחולך בין ידו

להמח וחלילה פוסלת בהדשים כדמפ׳

בזבחים (דף כד.). אי נמי חולן בין

קמח לקמח כגון י באמצע הקומן

וחולק אם הקומץ ונראה כשני חנאי

קמנים: מן הנד. למעלה אצל גודל

או למטה אצל קמיצה דליכא חציצה דהיינו מן הלד דלאחר שקמן הופך

גב ידו למטה כדי שלא יפול מן

הקומץ כלום והוי יו גודל וקמילה מן

הלד והשתא ליכא חלילה שאלל החמח

מוטל הלרור אבל חסרון איכא:

כדקמני אינשי. משמע בכל האלבעות:

יח] זרת. אלבע קטנה ממנה מתחיל

הזרת ונ"מ למדת חשן זרת ארכה:

זו קמילה. ממנה מתחיל הקומץ

מאותו אלבע שאלל הקטנה: זו אמה. ממנה מודדין כל אמות הבנין והכלים

לפי שהיה הרוכה מכולן ושתי המות

היו בשושן הבירהמי שתי מקלות שהן אמה ובהן מודדין אמות הבנין ואותן

מקלות נמדדו באותו אנבע יש] שהוא

ארוך: זו אנבע. לטבל הכהן אנבעו בדם: זו גודל. לבהונות דמלורע.

אלמא ב] קמילה בקומץ ולא זרת: ומשני כי אמרינן דכולהו אלבעות

בעינן לקמילה: להשוות. דחם יולח קמח למטה מן הקומץ מוחקו ומשויהו

באנבע קטנה שלא יהא מבורץ וכן

מלמעלה בגודל: היכי עביד. אמתני׳

מהדר דקתני זו קמילה דממנה מתחיל

הקומן: (כ) פ"ל בקומלו. והרים

ממנו בקומלו (ויקרא ו): בראשי

אנבעותיו. מעט באן שלא יגיע עד

פס ידו: במחבת ומרחשת. דמעשיהן

אפויין בבן דאמר לקמן בפרק אלו

או קורט לבונה פסול: כל הני למה לי צריכא דאי תנא צרור משום דלאו בת הקרבה היא אבל מלח דבת הקרבה היא אימא תתכשר ואי תנא מלח דלא איקבע בהדי מנחה מעיקרא 🅫 שאינו מולח אלא הקומץ בלבד) מעיקרא אבל לבונה דאיקבע בהדי מנחה מעיקרא אימא תתכשר קמ"ל: מפני שאמרו הקומץ החםר או היתר פסול: מאי איריא משום חסר ויתר כן ותיפוק ליה משום חציצה א"ר ירמיה מן הצד אמר ליה אביי לרבא כיצד קומצין אמר ליה כדקמצי אינשי איתיביה יזו זרת זו קמיצה זו אמה זו אצבע זו גודל יו אלא להשוות (כלומר קומץ מלא היד כדי שלא יהא חסר ואחר כך מוחק באצבע קטנה מלמטה) היכי עביד אמר רב זומרא בר מוביה אמר רב חופה "שלש אצבעותיו עד שמגיע על פס ידו וקומץ תניא נמי הכי ימלא קומצו יכול (6) מבורץ ת"ל בקומצו אי בקומצו יכול בראשי אצבעותיו ת"ל מלא קומצו הא

כיצד חופה שלש אצבעותיו על פס ידו וקומץ במחבת ובמרחשת מוחק בגודלו מלמעלה ובאצבעו קטנה מלמטה ייוזו היא עבודה קשה יו שבמקדש זהו ותו לא והאיכא מליקה והאיכא חפינה אלא יו היא אחת מעבודות קשות שבמקדש א"ר פפא בשימא לי מלא קומצו כדקמצי אינשי בעי רב פפא קמץ בראשי אצבעותיו 🤊 מאי מן הצדדין מאי ממטה למעלה מאי יתיקו אמר רב פפא פשימא לי מלא חפניו יכדחפני אינשי בעי רב פפא חפן בראשי סירב פפא אצבעותיו מהו מן הצדדין מהו יו חפן בזו ובזו וקרבן זו אצל זו מהו תיקו בעי ירב פפא דבקיה לקומץ בדפניה דמנא מאי תוך כלי בעינן והאיכא או דלמא הנחה בתוכו בעינן וליכא התיקו בעי מר בר רב אשי הפכיה למנא ודבקיה לקומץ בארעיתא דמנא מאי הנחה בתוכו בעינן והאיכא או דלמא כתיקנו בעינן וליכא יתיקו: מתני' יו יכיצד הוא עושה פושם את אצבעותיו על פס ידו חריבה שמנה חסר שמנה חיסר לבונתה פסולה: גמ' היכי דמי ריבה שמנה א"ר יי אליעזר ייבגון שהפריש לה שני לוגין ולוקמה כגון דעריב בה שמן א"ר החולין ושמן דחבירתה לא פסל דחולין ושמן דחבירתה לא פסל ש מתקיף לה רב זומרא בר מוביה אלא מעתה מנחת חומא דפסל בה שמן היכי משכחת לה אי דידה הא לית לה אי דחולין ודחבירת' הא אמרת לא פסל יו (ואי אמרת דאפריש לה שמן כיון דלית לה שמן כלל חולין נינהו) ור' יים אליעזר לא מיבעיא קאמר לא מיבעיא ידחולין ודחבירתה דפסיל אבל הפריש לה שני לוגין הואיל והאי חזי לי' והאי חזי לי' אימא לא ליפסיל קמ"ל ומגא ליה לר' אליעזר הא אמר רבא מתני' קשיתיה מאי איריא דתני ריבה שמנה ליתני ריבה לה שמן אלא הא קמ"ל דאע"ג דהפריש לה שני לוגין: חיסר לבונתה: ית"ר חסרה ועמדה על קורט אחד פסולה על שני קרטין כשרה דברי רבי יהודה רבי שמעון אומר על קורט אחד כשרה פחות מכאן פסולה

מנחות נקמלות (דף עה:) דלאחר שהן אפויין פותתן וקומן הלכך אי אפשר לפותתן דקות כל כך וכשהוא קומן יולאות חוץ בגן למקומו הלכך מוחק בגודלו מלמעלה ובאלבעו קטנה מלמטה: בדן זוו היא עבודה קשה שכמקדש. שבקושי גדול הוא משוה שלא יהא לא חסר ולא יותר: **מליקה.** אתרינן בפ' קדשי קדשים _{(זכחים סד:) זו היא עבודה קשה: ובחפינה נמי אתרי בפ' הוליאו לו בתסכם יותא} (דף מט:) אוחו בה] את הבוך בראשי אלבעותיו ומעלה בגודלו כו׳ וזו היא עבודה קשה: כדקמני אינשי. מכנים לידי אלבעותיו ודוחק בקמח והקמח נכנס בחוך ידו: בראשי אלבטוחיו. שהכנים ראשי אלבעוחיו בקמח ופס ידו כלפי בין קמח וקומץ מלא קומלו עד פס ידו כחקנו מהו: מן הלדדין. שנתן גב ידו על הקמח והוליך ידו עד שנכנס הקמח דרך לידו למוך ידו. ל"ח מן הלדדין מלדי הכלי שלח קמן באמצע הכלי: מלמטה למעלה. שהכנים בין אלבעותיוס בקמח וגב היד כנגד הקמח וקומץ: מלא חפניו. דיום הכיפורים קטרת סמים דקה: לדחפני אינשי. שמכניסין לידי ידיהם וחופנים: **מן הלדדים.** שהכנים קטרת בחפניו דרך בין גודל לאלבע. ל"א מן הלדדים של כלי: **דבקיה לקומץ.** בשעת קידושו בח] לכלי בדפנו דמנא מבפנים: **בארעיהא דמנא**. כגון שהיה לכלי בית קיבול מאחוריו כמו שיש בקערות בש!: ב**ורגנ**י ריבה שמנה. דדינה לוג כדאמר בפ' שתי מדות (לקמן פח.) מהאי קרא [ויקרא יד] למנחה ולוג שמן: חיסר שמנה. פסולה כדאמרן לעיל (ט:) משמנה (ויקרא בן שאם חיסר כל שהוא פסול: **חיסר לבונסה. דשיעור לבונה מלא הקומץ. בפ׳ הרי עלי עשרון (לקמן קו:) מפרש לה בג"ש נאמר** ל] הרמה כו׳. ואי השיא ליתני ריבה לבונתה הא מפרש לה בגמ' וע"בן: גמ' שהפריש לה. לשם מנחה זו ש) הפריש לה): ב' לוגין. לא] ועירבו עמה דנראית כשתי הלחסש אבל בלוג ומחלה קס"ד דלא מיפסלא: ולוקמה כגון דעריב בה. פורתא שמן לבן דחול או שמן דחבירתה: דפסיל כה שמן. דאמר בפרק כל המנחות (לקמן נט:) לא ישים עליה שמן וייקרא הן ואם שם פסול: אי דידה. שהפרישו לשמה: הא לים לה. וכיון דלא חזי לה לא מקדים שמן לג] שמופרש לה: והאי חזי לה. כלומר זיל לגביה דהאי חזי ליה וזיל לגביה דהאי חזי ליה: ומנא ליה לרבי אלישור הא. דאפילו הפרישן לד] לשמן פסול אם עירבו עמה: שמנה. משמע דהופרש לד] לשמה:

פסוה"ת הלכה ט: עי כ מיי' שם הל"ח: עי כ מיי' שם הל"ח:

פס ידו והשתא לפי׳ הקונטרס קורא הגהות הב"ח ראשי אנבעותיו למטה וכן מפרש ר"ת (A) גם' יכול שקמצו מבורן מ"ל: (E) רש"י אחר ד"ה היכי עביד ל"ל ד"ה במסכת שבת (דף נד:) גבי לילין הפורשין למעלה פירוש ללד פיסת היד שקומצו מבורץ גדוש לישנא אחרינא שיש קמח בין ראשי אצבעותיו לפס ידו: ומבים כליה מהם דאמר בפ' כל היד (נדה יג.) מן העטרה ולמעלה דללד הגוף קורא למעלה ואינה ראייה כל

שיטה מקובצת

6] תיבות שאינו מולח אלא קן תבות שא נו מותח אלא הקומץ בלבד נמחק: נ] תיפוק לי׳ אות ו׳ נמחק: ג] זו גודל להשוות היכי עביד () זג גודל להשוות היכי עביד והשאר נמחק: ד) שבמקדש עיין תוס' (לקמן דף נד ע"א): פ) אצבעותיו מהו מן הצדרין מהו ממטה למעלה מהו: ו) הצדרין מהו ממטה למעלה למעלה מהו הפן: ו) היבותי מהו הפן: ו) היבותי מהו הפן: ו) היבות כיצד הוא עושה פושט את : אצבעותיו על פס ידוי נמחק מ] רבי אלעזר: טן תיבות מן דבי אלפוד: ען וניבות מתקיף לה רב זוטרא בר טוביא אלא מעתה נמחק: י) תיבות ואי אמרת דאפריש טו) קרבנך קומץ שהוא קרבן: טו) ומלח הס״ד ומה״ד דלא איקבע בהדי מנחה בכלי כר׳ למדת החשן: ישן אצבע ארוכה הס"ד ואח"כ מה"ד זו אצבע דטבל הכהן את אצבעו: כן אלמא בקמיצה קומץ ולא בזרת: כ6) עד שלא יגיע: ככן אפויין ואמר: שלא יגיני (כן) אפויין ואמר: כגן חוץ לקומץ הלכך מוחק בגודל מלמעלה: כדן מה"ר דוו היא: כפן אותו בבוך בראשי אצבעותיו: כון כלפי הקמח: כון שהכנים ראשי אצבעותיו בקמח וגב ידו אצבעותיו בקמח וגב ידו כנגד: כמ] קידושו בכלי: כט] בקערות. רש"י כת"י ולי י נראה מארעיתא דמנא שהפך . זכלי ודבקיה לקומץ בארעית לפוש שהפן הוכליהו קוטה הקומץ מלמטה למעלה. תר״ח: ל) נאמר כאן הרמה מפרש לה לקמן בגמרא: (6) שני לוגין ועירבן עמה נמחק. רש״י של מהר״פ ולוקמא כגון דעריב שמן דחולין אפי׳ לא הפרישו י לשמה ואפילו איז בה ב׳ , לוגיו שלימים או שעירב בה שמן כחוברו מבנא אחדונ ע"כ: (גן) מקדיש שמן המופרש: (ד) הפרישן לשמה: (פ) דהופרש כולה לשמה: